

Serious gaming. Mij een zorg

Gaming, het recreatieve gamen, het spelen van spelletjes op een computer, doet het goed. Op 25 juli 2018 kopte het Financieele Dagblad 'Jarige Fortnite laat iedereen dansen': 125 miljoen gebruikers, aanschafprijs \$0, omzet \$1 miljard. Een klapper!

Het zal niet zo zijn opgevallen, maar een andere toepassing, het serious gaming, wint aan belang. Dat gaat dan om een leerdoel en spelregels. Het gaat niet meer alleen om het aanleren van handvaardigheid (motoriek) door chirurgen in opleiding, zo vertelt Jan Willem Huisman, oprichter en Creative Director van IJsfontein. Zelf is hij afkomstig uit de designwereld, maar al heel vroeg gefascineerd geraakt door de mogelijkheden van games. Zijn bedrijf IJsfontein bestaat inmiddels 20 jaar. Hij noemt drie andere toepassingsgebieden binnen de zorg: ondersteuning van patiënten bij lifestyle en therapietrouw, opleiding van medisch professionals (delirium experience) en in de GGZ (geestelijke gezondheidszorg) behandeling van depressies (evt. in combinatie met VR, virtual reality). Zijn slogan: 'Playful Solutions, Serious Impact'. De basis van IJsfontein: 'evidence based design'.

Vijf jaar geleden ontmoet hij een bevlogen innovator, Bas Smallegenbroek. Aansprekende Ideeën voor de zorg voldoende, maar geen geld. Zijn initiatief 'Op eigen kracht' is vooral interessant omdat het de interactie in de spreekkamer wil aanpakken.

OP eigen KRACHT

Op Eigen Kracht & Red JeZelf

Op 19 maart 2014 krijgt Bas in de collegezaal van het AMC (Academisch Medisch Centrum) het eerste keurmerk in de zorgsector toegekend voor zijn game 'Op eigen kracht'. Dit keurmerk is een initiatief van de Dutch Society for Simulation in Healthcare (DSSH), gedragen door zowel een aantal academisch medische centra als de gamesindustrie en is bedoeld als een stimulans om de

effectiviteit van serious games in de zorg inzichtelijker te maken. Bas' game richt zich zowel op de rol van de medisch professional (huisarts!) als op die van de patiënt. De huisarts wordt geconfronteerd met patiënten die steeds terugkomen zonder dat een oorzaak wordt gevonden voor hun klachten. Bij deze patiënten is het belangrijk om als huisarts bewust uit de rol van medisch expert te stappen en als facilitator (begeleider) op zoek te gaan naar de kern van het probleem. Dat leert deze game. 'Op Eigen Kracht' duurt 10 minuten per dag en je kan het 10 dagen spelen, achter elkaar of verspreid over een langere periode. Het keurmerk (met twee sterren!) is een bekroning voor Bas Smallegenbroek met zijn game "op eigen kracht",

Kort daarna (12 mei 2014) overlijdt Bas echter vrij plotseling op 42-jarige leeftijd. Een klap voor iedereen die hem kent en direct betrokken is.

Continuïteit

Een van de prangende vragen is: Hoe gaat zo'n initiatief als Op Eigen Kracht / Red je Zelf nu verder als de gangmaker overlijdt? Dat is iets wat uitvinders zich ook dienen te realiseren. Wat gebeurt er dan met jouw voortreffelijke idee? Bas maakte weliswaar onderdeel uit van een bedrijfje (Red JeZelf), maar blijkens de gegevens van de Kamer van Koophandel is het toch bergafwaarts gegaan. Ten behoeve van dit artikel besluit ik dat uit te zoeken. Laurence Maes, voorheen betrokken bij de NFK (Nederlandse Federatie van Kankerpatientenorganisaties) en nu bij Lead Patient Engagement & Advocacy Janssen, heeft destijds nog lang contact gehouden met enkele mede-initiatiefnemers van Bas. Maar ze merkte al snel dat diens rol niet te vervangen bleek. Iets dergelijks was ook de ervaring van Jan Willem Huisman van IJsfontein.

Er zijn tussen de 1000 en 2000 games afgenomen door huisartsen.

Keurmerk

Het idee van een keurmerk is enorm aangeslagen. Mary Dankbaar (gepromoveerd op serious games), voorzitter van de commissie serious games van de DSSH vertelt eind juli " We hebben nu ca 13 keurmerken uitgereikt; we verwachten binnenkort meer aanvragen", variërend van delirium experience tot reanimatietraining. "Op eigen kracht" lijkt van het toneel verdwenen ondanks de hoopvolle titel.

- www.ijsfontein.nl/projecten/op-eigen-kracht
- www.ijsfontein.nl/projecten/op-eigen-kracht
- www.mobiledoctors.nl/2015/09/serious-gaming-steeds-belangrijker-in-de-zorg/
- www.dssh.nl/keurmerk/
- www.dssh.nl/keurmerk/reeds-uitgereikte-keurmerken/
- www.epicgames.com/fortnite/en-US/buy-now/battle-royale
- <https://aya4net.nl>
- www.artsenauto.nl/bas-smallegenbroek-1970-2014/
- www.ijsfontein.nl/projecten/match-app

Jan Taco te Gussinklo is NOVU-lid en opgeleid als internist. Sinds 2009 publiceert en adviseert hij over medische innovaties.

